

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/248/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7113204607
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Slobodník
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2017:7113204607.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Slobodníka a sudcov JUDr. Slávky Zborovjanovej a JUDr. Andreja Šalatu v spore žalobcu: E.. E. N., nar. X.X.XXXX, bytom B. A. XXX, proti žalovaným: 1) Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR, Župné námestie 13, Bratislava, 2) Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo vnútra SR, Pribinova 2, Bratislava, 3) Slovenská republika, za ktorú koná Generálna prokuratúra SR, Štúrova 2, Bratislava, o ochranu osobnosti, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice I č.k. 12C/68/2013-307 z 27.1.2017

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Stranám sporu sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie (ďalej len súd) rozhodol tak, že žalobu zamietol a priznal žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v 100 %-nej výške. O výške náhrady trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku. Žalovanej v 3. rade nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Žalobca sa podanou žalobou zo dňa 28.2.2013 domáhal pôvodne proti žalovanej v 1. rade: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR a proti žalovanej v 2. rade: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo vnútra SR určenia, že ich konaním voči žalobcovi došlo v období od 6.9.2006 do 10.10.2012 k porušeniu ustanovení § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti, a preto sú mu povinní titulom náhrady nemajetkovej ujmy uhradiť sumu 100 000 €.

Na základe návrhu žalobcu zo dňa 28.3.2013 súd uznesením č.k. 12C/68/2013-28 zo dňa 30.9.2013 pripustil, aby do konania ako žalovaná v 3. rade vstúpila Generálna prokuratúra SR. Zároveň súd pripustil zmenu petitu tak, že žalované v 1. - 3. rade sú povinné spoločne a nerozdielne nahradiť žalobcovi nemajetkovú ujmu 100 000 €, ako aj nahradiť trovy konania.

Žalobca odôvodnil podanú žalobu tým, že dňa 6.9.2006 bol uznesením Krajského riaditeľstva PZ, Úradu justičnej a kriminálnej polície v Košiciach ČVS: KRP-60/OVK-KE-2006 obvinený zo spáchania zločinu marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 Trestného zákona. Zároveň bol priamo eskortovaný do cely policajného zaistenia a bol podaný návrh na jeho väzobné stíhanie. Dňa 7.9.2006 podal príslušný prokurátor Okresnej prokuratúry Košice I pod sp. zn. 2 Pv 1076/06 Okresnému súdu Košice I návrh na vzatie jeho osoby do väzby. Okresný súd Košice I uznesením č.k. 0Tp/152/2006 zo dňa 9.9.2006 návrh na väzbu zamietol a žalobca bol prepustený zo zadržania. Proti tomuto uzneseniu podal priamo do zápisnice sťažnosť prokurátor, ktorú však Krajský súd v Košiciach uznesením zamietol.

Vychádzal z toho, že dňa 7.3.2007 podala Okresná prokuratúra Košice I voči žalobcovi obžalobu na súd vo veci spáchania zločinu marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. b) Trestného zákona a táto vec bola pridelená na konanie a rozhodnutie Okresnému súdu v Spišskej Novej Vsi. Okresný súd Spišská Nová Ves rozsudkom č.k. 4T 103/07-579 zo dňa 30.6.2011 uznal žalobcu vinným a uložil

mu trest odňatia slobody v trvaní 18 mesiacov s podmieneným odkladom na dobu 3 rokov. Po podaní odvolania Krajský súd v Košiciach uznesením č.k. 7To 7/2012-626 zo dňa 7.6.2012 zrušil rozsudok okresného súdu a vec vrátil na ďalšie prejednanie a rozhodnutie. Rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 4T 103/07-666 zo dňa 10.10.2012 bol žalobca oslobodený spod obžaloby.

Žalovaná v 2. rade taktiež namietla nedostatok pasívnej vecnej legitímácie v tomto konaní, pričom poukázala aj na rozhodnutie Ústavného súdu SR I. ÚS 137/07-15, kde bolo konštatované, že Slovenská republika ako taká, nemá pasívnu legitímáciu v konaní na ochranu osobnosti. Namietla aj litispendenciu z dôvodu vedenia sporu na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 34C/119/2012 za rovnaké skutky. Namietala nevykonateľnosť žalobného petitu, podľa ktorého Slovenská republika má byť zaviazaná na solidárne plnenie tak za Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo spravodlivosti SR, ako aj za Generálnu prokuratúru SR, čo je neprípustné. Tiež namietla, že žalobca vôbec nekonkretizoval, akým spôsobom malo samotné Ministerstvo vnútra SR zasiahnuť do jeho osobnostných práv. Zároveň vzniesli námietku premlčania, keďže jednotlivé úkony mali byť vykonané v rokoch 2007 - 2008 a žaloba bola podaná po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej doby. Z uvedených dôvodov žiadali žalobu zamietnuť.

Taktiež žalovaný v 3. rade žiadal žalobu zamietnuť, a to z dôvodu nedostatku pasívnej legitímácie. Vzniesol námietku premlčania, keďže skutky sa stali v rokoch 2007 - 2008 a žaloba bola podaná až po všeobecnej trojročnej premlčacej doby. Poukázal na nevykonateľnosť petitu, keďže Slovenská republika má trikrát plniť sama so sebou solidárne. Upriamil pozornosť aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 201/2007. V tomto rozhodnutí bolo konštatované, že sa nemôže jednať o zásah do osobnostných práv, ak tento zásah bol vykonávaný v medziach zákona, pričom podľa jeho názoru orgány polície a prokuratúry konali v rámci zákonného oprávnenia.

Súd citujúc § 11, § 13 O.z. dôvodil, že právny vzťah obsahom, ktorého je na jednej strane právo domáhať sa ochrany podľa § 11 Občianskeho zákonníka a na druhej strane povinnosť znášať sankcie uložené súdom vzniká len, ak sú splnené obe vyššie uvedené náležitosti (zásah musí byť neoprávnený a tiež objektívne spôsobilý privodiť ujmu na chránených osobnostných právach). Účastníkom, ktorý je v rámci tohto právneho vzťahu nositeľom uvedeného oprávnenia (subjektom ochrany), je fyzická osoba, do osobnostných práv ktorej bolo zasiahnuté. Účastníkom, ktorý je nositeľom povinnosti upustiť od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti alebo odstrániť následky zásahov alebo poskytnúť primerané zadosťučinenie, je fyzická alebo právnická osoba, ktorá sa dopustila určitého konania neoprávnene zasahujúceho do chránených osobnostných práv. Predpokladom úspešného uplatnenia práva na ochranu osobnosti je nielen zistenie, že žalobca je fyzickou osobou, ktorej osobnostné práva boli porušené alebo ohrozené, ale rovnako zistenie, že žalovaný sa dopustil konania, ktoré žalobca považoval za neoprávnený zásah do jeho chránených osobnostných práv. Obe zisťovania sú súčasťou skúmania, kto je v tom ktorom konaní vecne legitimovaný. Vecnou legitímáciou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, v rámci ktorého je jeden z účastníkov nositeľom oprávnenia (je aktívne legitimovaný) a druhý účastník je nositeľom právnej povinnosti (je pasívne legitimovaný). Nedostatok vecnej legitímácie (aktívnej alebo pasívnej) vedie k zamietnutiu žaloby.

Pri riešení otázky, kto je pasívne legitimovaný v konaní o ochranu osobnosti, v ktorom je za zásah do osobnostných práv označené konanie určitého štátneho orgánu, resp. rozhodnutie tohto orgánu ako výsledok konania, treba mať na zreteli to, že režim ochrany osobnosti je postavený na princípe zodpovednosti pôvodcu zásahu na ujmu spôsobenú na chránených osobnostných právach, ako aj to, že nároky vyplývajúce z neoprávnených zásahov do práva na ochranu osobnosti, sú podľa platnej právnej úpravy pojmovo odlišné od nárokov na náhradu škody.

V občianskoprávných vzťahoch sa uplatňuje zásada, v zmysle ktorej za škodu zodpovedá ten, kto ju spôsobil; v prípade škody spôsobenej právnickou osobou, ide o činnosť tých osôb, ktoré právnická osoba na túto činnosť použila (§ 420 a § 11 a nasl. OZ). Z tejto zásady existujú v občianskoprávných vzťahoch výnimky len v prípadoch výslovne uvedených (§ 422 a § 427 OZ). Výnimka zo zásady, že za škodu zodpovedá ten, kto ju spôsobil, vyplýva tiež zo zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. V ustanovení § 1 ods. 1 tohto zákona je vyjadrené, že za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci zodpovedá štát. To znamená, že bez ohľadu na skutočnosť, ktorý orgán verejnej moci škodu spôsobil, subjektom zodpovedným za škodu a pasívne vecne legitimovaným v konaní o náhradu škody je štát. To, ale neplatí v odlišných právnych vzťahoch a v pôsobnosti iných zákonov; neplatí to medzi iným ani vtedy, keď ide o ochranu osobnosti (§ 11 a nasl. OZ) a pôvodcom zásahu je právnická osoba - štátny orgán (orgán verejnej moci), konkrétnym konaním ktorého malo dôjsť k zásahu do osobnosti (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR 3 Cdo 176/2012 zo dňa 26.9.2013).

V tejto súvislosti súd zároveň poukazuje aj na uznesenie Ústavného súdu SR I. ÚS 137/07 z 23.8.2007, v závere ktorého sú zaujaté právne závery obdobné tým, ku ktorým dospel súd v tomto konaní.

Keďže Slovenská republika nemôže byť pasívne legitimovaná v konaní o ochranu osobnosti, súd musel žalobu bez toho, aby sa zaoberal ďalšími dôkazmi a námietkami zamietnuť.

2. V podanom odvolaní žalobca žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Len pre lepšiu orientáciu uviedol jednotlivé úkony, ktoré krajský súd v konaní vedenom pod sp. zn.: 7To/7/2012 vyhodnotil ako nezákonne, teda úkony ktoré boli týmito orgánmi vykonávané v rôznych štádiách trestného stíhania, tak ako tieto rozhodnutia boli vydávané a realizované jednotlivými orgánmi odporcov.

Tak predovšetkým uznesenie o vznesení obvinenia zo strany úradu boja proti závažnej trestnej činnosti a následne zadržavacie úkony, teda úkony toho úradu, ktorý spadá do právomoci a pod riadenie MV SR. Je treba v tejto súvislosti podotknúť, že tieto úkony boli vykonávané s predchádzajúcim súhlasom Okresnej prokuratúry Košice I., ako štátnej organizácie riadenej GP SR.

V ďalšom úkony Okresnej prokuratúry Košice I. spočívajúce vo vydaní príkazu na obmedzenie jeho osobnej slobody vydané úradom Okresnej prokuratúry Košice I., ako štátnej organizácie riadenej GP SR. Návrh na jeho väzobné stíhanie podané príslušným odborom Okresnej prokuratúry Košice I., ako štátnej organizácie riadenej GP SR.

Súdne konania vykonávané OS v Spišskej Novej Vsi vrátane vydaného trestného rozkazu a následne rozsudku, spadajúceho do právomoci a pod riadenie MS SR.

I keď proti týmto priebežným úkonom polície a prokuratúry a v neposlednom rade aj súdov ako štátnych orgánov riadených MV SR, GP SR a MS SR podával riadne opravné prostriedky, tieto boli týmito úradmi v priebehu konania v zásade zamietané ak nedôvodné.

Dôkaz: uznesenie KS v Košiciach č.k. 7To/7/2012 zo dňa 07.06.2012

Po podaní absurdnej a nezmyselnej obžaloby vo veci zo strany Okresnej prokuratúry Košice I. konal vo veci rovnako neprofesionálne Okresný súd v Sp. Novej Vsi spadajúci organizačne pod MS SR, ktorý ho len tak pre „srandu“ odsúdil na trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov.

Po podaní riadne odôvodneného odvolania rozhodol KS v Košiciach v konaní pod sp. zn.: 7To/7/2012 tak, že vyhodnotil všetky dôkazy vo veci predložené orgánom Okresnej prokuratúry Košice I. za nezákonné a následne nato OS v Sp. Novej Vsi vyniesol vo veci oslobodzujúci rozsudok.

Dôkaz: rozsudok OS v Sp. Novej Vsi č.k.: 4T/103/2007 zo dňa 10.10.2012.

Iba pre zaujímavosť uviedol, že celý tento nanajvýš zábavný program, ktorý si na jeho účet zorganizovali tieto štátne orgány a teda nezákonné stíhanie jeho osoby trvalo 2231 dní, t.j. 6 rokov, 1 mesiac a 4 dni. A za tejto situácie konajúci súd vo vecí, v ktorej sa domáhal ochrany osobnosti, tento návrh zamietne a vysmeje sa mne a všetkým jeho zákonným nárokom vyplývajúcim z ustanovení zákona o ochrane osobnosti s takým odôvodnením, že údajne správne neoznačil odporcov.

Píše toto odvolanie práve v čase, kedy na STV bežia hlavné večerné správy, ktorých hlavnou témou je záznam príhovoru predsedu vlády SR, ktorými sa tento vyjadroval na adresu riaditeľa VŠZP takým spôsobom, že tento útok v odbornej verejnosti vzbudil podozrenie, že takéto konanie predsedu vlády v sebe nesie zjavný útok proti ustanoveniam o ochrane osobnosti. Osobne sa domnieval, že plne oprávnené!

Pokladá niekto z odborníkov na otázky ochrany osobnosti a sudcov súdu, v prípade ak porovná túto situáciu so situáciou v roku 2006, keď jeho ako výkonného advokáta štátne úrady nezákonne obvinili zo závažného porušenia zákona, ktorý údajne mal vykonať v rámci výkonu svojho povolania a ďalších takmer 6 rokov viedli tieto štátne orgány voči jeho osobe nezákonné trestné stíhanie, za menej závažný útok na ustanovenia o ochrane osobnosti?

A to v tej dobe pracoval ako advokát už takmer 20 rokov, s pomerne stálou klientelou a pomerne slušným menom v okruhu svojich kolegov.

A to sa už ani nebude zmieňovať o prípade bratislavského kolegu, ktorého údajne neoprávnené uviedli v zozname príslušníkov ŠTB, za čo mu súdy vo veci ochrany osobnosti priznali síce zatiaľ neprávoplatne sumu odškodného v celkovej výške 450 000 €.

Opätovne treba v tejto situácii uviesť, že všetky úkony vykonané jednotlivými orgánmi štátu v období od prípravného konania v tejto konkrétnej trestnej veci až do jej skončenie, vrátane spracovanej a podanej obžaloby a všetky v nej uvádzané dôkazy a teda celé trestné konanie boli uznesením KS v Košiciach vo veci vedenej pod sp.zn.: 7To/7/2012 vyhodnotenú ako nezákonné.

Dôkaz: uznesenie KS v Košiciach č.k.: 7To/7/2012.

V tejto súvislosti je treba uviesť, že zákon hodnotí ako útok proti osobnosti človeka každé také konanie, ktoré je spôsobilé ohroziť akékoľvek z osobnostných práv, naviac akýkoľvek zásah proti chráneným osobnostným právam vyvoláva prirodzene vznik škody, náhrady ktorej sa môže a musí domáhať každá poškodená osoba presne v súlade so zákonom.

Na základe uvedenej skutočnosti a na rozdiel od konajúceho súdu sa žalobca plne a oprávnene domnieval, že ním podaná žaloba vo veci ochrany osobnosti bola a aj je plne zákonná a opodstatnená a označenie odporcov plne zodpovedá ich postaveniu tak, ako sú tieto vo všeobecnosti chápané v súbore orgánov štátu.

I napriek všetkým týmto skutočnostiam konajúci súd jeho žalobu zamietol údajne s toho dôvodu, že ako žalobca nesprávne označil jednotlivých odporcov tým, že tieto orgány štátu zaradil pod pojem Slovenská republika, v ktorej mene konali v jednotlivých fázach trestného konania presne označení odporcovia (I.-III.), ktorí sa spoločným konaním na jednotlivých úsekoch trestného konania (obvinenie, obžaloba, súdne konanie atď.) podieľali na tých krokoch, ktorých výkon jednoznačne smeroval k porušeniu práva v oblasti ochrany osobnosti.

V žiadnom prípade nemal v úmysle označiť vo veci ochrany osobnosti za jediného žalovaného Slovenskú republiku ako nositeľa práv a povinností a v zásade tak ani neučinil. To, že zahrnul odporcov pod všeobecné označenie a pod pojem Slovenská republika a až následne potom tieto orgány presne označil, bolo vyvolané tou skutočnosťou, že z pohľadu jeho právneho názoru nebolo možné označiť jednotlivé tieto orgány štátu iným spôsobom, pričom tieto ústredné orgány štátu, teda Slovenskej republiky za účastníkov konania jednoznačne pokladal.

Tu by rád uviedol, že na rozdiel od prevládajúceho názoru odporcov štát môže byť a je účastníkom občianskoprávných vzťahov a v jeho mene - zastúpení takto vystupujú v konaniach jednotlivé orgány štátu (Vojčík, 2002) 143s. Teda i táto poučka vychádzajúca z hmotnoprávnej úpravy skôr nasvedčuje o správnosti ním použitého označenia účastníkov predmetného konania, minimálne takéto označenie zákon a prax pripúšťa.

Túto skutočnosť konečne jasne objasnil v priebehu samotného pojednávania a táto skutočnosť je jasná aj zo zápisu o pojednávaní zo dňa 27.01.2017 v rámci ktorého jasne prednášal, že na rozdiel od nárokov vyplývajúcich z porušenia ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z, kedy je zodpovedným subjektom jednoznačne štát, teda Slovenská republika, je zodpovedným subjektom v prípade ochrany osobnosti práve ten subjekt, ktorý dané porušenie zákona priamo vykonal. Nevie si ale skutočne dobre predstaviť, ako ináč je možné označiť orgán štátu, ktorý je zodpovedný za porušenie ustanovení zákona o ochrane osobnosti, ako označiť tento štátny orgán a zahrnúť tento orgán pod všeobecný pojem Slovenská republika a označiť presne ten štátny orgán, ktorý koná v jej mene.

Dokonca právny zástupca odporcu v III. rade tvrdí, že náhradu majetkovej ujmy si ako žalobca nemohol uplatňovať, keďže táto nebola súdom pripustená. Čo už na tom, že náhrada tohto typu škody je priamo upravená zákonom v § 13 ods. 2 OZ. Ale tejto skutočnosti sa venoval na inom mieste tohto odvolania. Skutočne zaujímavé právne názory zdieľa táto osoba!

A už skutočne len posledný postreh nad scestnými názormi tejto osoby.

V tejto súvislosti je nutné uviesť taktiež závery zhrnuté v uznesení NS SR z 18.02.2010 v konaní vedenom pod č.k.: 3Cdo/137/2008, ktoré uznesenie uvádza, že ak došlo k zásahu do súkromia, nie je procesnou povinnosťou dotknutej osoby preukazovať neoprávnenosť zásahu a jeho následky. Je prirodzené, že takýto zásah pôsobil difamačne a mal za následok zníženie vážnosti dotknutej osoby v spoločnosti a vznik škody, pričom nemožno odhliadnuť od tých nepriaznivých následkov, ktoré mali tieto nezákonné úkony odporcov v oblasti ochrany cti a mena žalobcu v odborných či profesných kruhoch.

Teda nechápal vôbec opodstatnenosť takto použitej právnej úpravy § 143 ods. 1 CSP ako dôvodu na zamietnutie návrhu na zmenu žaloby vo veci zo strany súdu. V tejto súvislosti absolútne neobstojí pokus o vysvetlenie tohto kroku zo strany súdu, ktorý je opísaný v poslednom odstavci na str. 2 uznesenia OS Košice I. č.k.: 12C/68/2013 zo dňa 07.11.2016.

Keďže sa i napriek stanovisku prvostupňového konajúceho súdu domnieval, že ním podaný návrh spĺňa všetky zákonné náležitosti podania a najmä z dôvodov, ktoré vyššie opísal podal v súlade s príslušnou právnou úpravou toto odvolanie proti rozsudku OS Košice I. vyššie uvedeného čísla konania vo veci ochrany osobnosti a navrhol odvolaciemu súdu, aby tento po zvážení všetkých uvedených skutočností rozhodol uznesením tak, že zruší rozsudok OS Košice I., zo dňa 27.01.2017, ktorým tento rozhodol o zamietnutí žaloby a vrátil túto vec súdu I. stupňa z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. b/ § 366 písm.d/ na nové konanie a rozhodnutie.

3. V podanom vyjadrení žalovaný v zastúpení JUDr. Marián Čorba - prokurátor, poverený zastupovaním Generálnej prokuratúry sa vyjadril takto:

Žalovaný v 3.rade sa v plnom rozsahu stotožňuje s právnym názorom súdu prvej inštancie vyjadrenom v rozsudku zo dňa 27.1.2017 č.k. 12C/68/2013-307.

Vzhľadom k procesnému pochybeniu, ku ktorému došlo v predmetnom súdnom konaní zo strany žalobcu, súd prvej inštancie ani nemohol inak rozhodnúť. V podanom odvolaní žalobcu a ani v

jeho doplnení sa nenachádzajú žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok iné rozhodnutie súdu v tejto veci.

V plnom rozsahu poukázal na všetky ústne i písomné vyjadrenia žalovaného v 3.rade uskutočnené v tomto súdnom konaní.

Odvolaním žalobcu napadnutý rozsudok považuje za zákonný a správny.

Odvolaciemu súdu navrhol, aby v zmysle § 387 ods.1 zák. č. 160/2015 Z.z. CSP odvolaním žalobcu napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie z 27.1.2017 potvrdil, keďže vo výroku je vecne správne.

Odvolanie žalobcu po obsahovej stránke v zásade pozostáva z týchto častí: a) žalobca poukazuje na nezákonnosť jeho trestného stíhania a tým spôsobený zásah do jeho osobnostných práv, b) žalobca poukazuje na zjavné porušenie procesných predpisov vedenia konania, c) žalobca namieta nesprávne právne posúdenie veci v otázke pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v konaní o ochranu osobnosti, d) žalobca sa vyjadruje k obsahu a spôsobu obhajoby zástupcov žalovaných.

Žalovaný v 2. rade pripomína, že časť odvolania, kde žalobca (opakovane) poukazuje na nezákonnosť jeho trestného stíhania a tým spôsobený zásah do jeho osobnostných práv, je v tomto štádiu konania irelevantná, nakoľko prvostupňový súd sa uvedeným po obsahovej ani právnej stránke nezaoberal. Súd napokon v napadnutom rozsudku nekonštatoval, či došlo alebo nedošlo k akejkoľvek forme zásahu do osobnostných práv žalobcu.

Základným (jediným) dôvodom, prečo súd žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol bola skutočnosť, že žalobca žaloval osobu, ktorá nie je pasívne legitimovaným subjektom pri žalobe na ochranu osobnosti. Žiadnymi inými dôkazmi žalobcu alebo námietkami žalovaných (námietka premlčania, nevykonateľnosť žalobného návrhu, neexistencia procesného spoločenstva a solidárneho dlhu na strane žalovaných, námietka prekážky litispendencie, nevyčíslenie výšky požadovanej náhrady škody atď.) sa doposiaľ súd nezaoberal (ods. 23 napadnutého rozsudku).

Podľa žalovaného v 2. rade súd žiadne procesné predpisy vedenia konania v zmysle § 365 ods. 1 písm. a) CSP alebo § 365 ods. 1 písm. b) neporušil.

Z obsahu zápisnice o pojednávaní zo dňa 27.01.2017 jednoznačne vyplýva, že žalobca dostal priestor predniesť obsah svojej žaloby, rovnako ako dostal možnosť reagovať na všetky prednesy žalovaných na tomto pojednávaní.

Žalovaný v 2. rade sa nestotožňuje s názorom žalobcu, podľa ktorého bolo povinnosťou prvostupňového súdu upozorniť žalobcu na nesprávnu pasívnu vecnú legitímáciu žalovaných, aby tento nedostatok mohol žalobca „dodatčne opraviť“. Napokon žalovaný v 1. až 3. rade nielen v tomto konaní v prípade žalobcu opakovane poukazovali na nedostatok pasívnej vecnej legitímácie Slovenskej republiky v konaní o ochranu osobnosti bez toho, aby sa žalobca s touto námietkou stotožnil, resp. aby procesne správnym spôsobom požiadal súd o prípadnú zmenu žaloby.

Ohľadom doplnenia odvolania žalobcu zo dňa 24.03.2017 dáva žalovaný v 2. rade do pozornosti, že podľa § 365 ods. 3 CSP dôkazy na preukázanie odvolacích dôvodov môže žalobca dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Vzhľadom na uvedené je doplnenie odvolania žalobcu po obsahovej stránke irelevantné.

Žalovaný v 2. rade ďalej dáva do pozornosti, že žalobca žaluje ako žalovaného v 2. rade štát - Slovenskú republiku, zastúpenú Ministerstvom vnútra SR. Podanie žalobcu je však koncipované ako žaloba na ochranu osobnosti žalobcu podľa § 11 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej ako „OZ“), kde si žalobca uplatňuje nárok na náhradu majetkovej a nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 OZ.

Strana sporu (predtým účastník konania), ktorá je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (záväzku), má pasívnu legitímáciu. Vecná legitímácia sa na začiatku konania tvrdí. Súd žalobe vyhovie len vtedy, ak žalobca žaluje osobu, ktorá je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti. Ak sa to v konaní nepreukáže, súd žalobu zamietne so záverom o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného bez ohľadu na prípadné zistenie, že nositeľom pasívnej vecnej legitímácie je iný subjekt, ktorého ale žalobca za žalovaného neoznačil. (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 18. januára 2012 sp. zn. 6 Cdo 214/2011).

Slovenská republika je samostatným subjektom, ktorý má spôsobilosť byť účastníkom občianskoprávných vzťahov (hmotnoprávna subjektivita) ako aj spôsobilosť byť stranou v konaní (procesnoprávna subjektivita). Nie je však nositeľom hmotnoprávnej povinnosti pri žalobe na ochranu osobnosti.

V tejto súvislosti žalovaný v 2. rade poukazuje aj na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, v ktorých je jasne a jednoznačne vymedzené, že medzi štátom a orgánom štátu je v konaní pred súdom rozdiel a táto vada konania nie je v žiadnom prípade chybou v písaní, ktorú možno opraviť podľa príslušných ustanovení o oprave chyby v písaní.

V rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo 500/2014 zo dňa 24.03.2015, súd uvádza: „Otázka pasívnej vecnej legitímácie nie je vadou návrhu a súd nebol povinný vyzvať navrhovateľa na odstraňovanie väd návrhu. Len navrhovateľ je oprávnený v návrhu na začatie konania uviesť osobu, od ktorej sa svojho nároku bude domáhať. Súd je povinný voľbu navrhovateľa akceptovať a následne len skúmať, či odporca, ktorého v návrhu označil navrhovateľ má alebo nemá byť zaviazaný na plnenie, ktorého sa navrhovateľ v návrhu domáhal.“ V predmetnom konaní bolo účastníkom konania, na základe žaloby Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, hmotné právo však legitímáciu priznávalo Slovenskej republike. Z uvedeného dôvodu Najvyšší súd Slovenskej republiky v predmetnej veci zrušil rozhodnutie krajského a okresného súdu, nakoľko konali so subjektom, ktorý nebol pasívne legitímovaný na konanie v predmetnej veci.

Vo všeobecnosti platí, že v právnych vzťahoch v mene štátu koná príslušný, zákonom určený orgán. Jednotlivé ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy sú samostatnými právnickými osobami. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky bolo zriadené zákonom č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov ako štátna rozpočtová organizácia. Jeho kompetencie vymedzuje uvedený zákon. Jedná sa o samostatnú právnickú osobu a teda disponuje spôsobilosťou byť stranou v konaní.

Podľa § 21 Občianskeho zákonníka: „Pokiaľ je účastníkom občianskoprávných vzťahov štát, je právnickou osobou.“ Podľa ustanovenia § 21 ods. 4 OSP: „Za štát pred súdom koná štátny orgán v rozsahu pôsobnosti ustanovenej osobitnými predpismi alebo právnická osoba, ktorá je oprávnená podľa osobitného predpisu. Na konanie štátneho orgánu a toho, koho zákon splnomocňuje na zastupovanie pred súdom sa vzťahujú ustanovenia odseku 1 písm. a) a b), odsekov 2 a S.“ V súčasnosti upravuje CSP túto situáciu v ustanovení § 73 nasledovne: „Na konanie štátu pred súdom sa použijú ustanovenia osobitného predpisu o konaní za štát.“

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky je ústredným orgánom štátnej správy, právnickou osobou, ktorá vystupuje v právnych vzťahoch samostatne, má samostatnú spôsobilosť na práva a povinnosti. Ďalším subjektom, ktorý má v právnych vzťahoch samostatnú procesnú spôsobilosť je štát - Slovenská republika, za ktorú koná v jej mene príslušný orgán vymedzený zákonom.

Na základe uvedeného žalovaný v 2. rade je toho názoru, že je nevyhnutné rozlišovať Slovenskú republiku a Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky ako dva rôzne subjekty, ktorých postavenie pred súdom a najmä pasívna či aktívna legitímácia v súdnom konaní sa líšia a teda nie je možné ich zamieňať. V tejto súvislosti žalovaný v 2. rade poukazuje aj na R22/1982, podľa ktorého, cit.: „Štát ako subjekt občianskoprávného vzťahu nemožno zamieňať s rozpočtovými organizáciami, ktoré majú vlastnú právnu subjektivitu.“

Zo žaloby zo dňa 28.02.2013 v znení pripustenia jej zmeny uznesením Okresného súdu Košice I, č.k. 12C 68/2013-28, zo dňa 30.09.2013 bez akýchkoľvek pochybností vyplýva, že žalobca ako žalovaných v súlade s § 135 ods. 2 CSP označil: 1. Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR, 2. Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom vnútra SR, 3. Slovenská republika, zastúpená Generálnou prokuratúrou SR.

K dnešnému dňu nebola zo strany súdu pripustená zmena žaloby, kde by súd zmenil okruh strán súdneho konania, preto žalovaný v 2. rade v tomto konaní je Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom vnútra SR. V tomto prípade nejde o chybu v označení žalovaných alebo chybu v nepresnom označení účastníkov. Zodpovednosť za nesprávne žalovaný subjekt nesie vždy výhrade žalobca. Žalobca napokon v konaní už niekoľkokrát o pripustenie zmeny žaloby súd požiadal.

Žalovaný v 2. rade pripomína, že podľa § 371 CSP žalobu v odvolacom konaní už nemožno meniť. Žalobca teda nemôže súd požiadať o pripustenie zmeny žaloby v podobe pristúpenia nových strán konania na strane žalovaných.

Ministerstvo vnútra SR napokon nie je stranou súdneho konania, preto Ministerstvu vnútra SR nemôže súd uložiť žiadnu povinnosť na plnenie. Ministerstvu vnútra SR je len orgán, ktorý koná v mene Slovenskej republiky.

Prvostupňový súd celkom správne vyhovel námietke pasívnej vecnej legitímácie Slovenskej republiky pri žalobe na ochranu osobnosti, nakoľko Slovenská republika nemôže byť pôvodcom zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby. Podobný právny názor je prezentovaný napríklad v rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č.k. 9Co 307/07-182 zo dňa 04.12.2008, rozsudku Krajského súdu v Košiciach, č.k. 1 Co/201/2007-219 zo dňa 28.10.2008 alebo rozhodnutí Ústavného súdu SR, I.ÚS 137/07-15 zo dňa 23.08.2007.

Čo sa týka (rozsiahlej) časti žalobcovho odvolania, v ktorej sa žalobca hanlivo vyjadruje k obsahu a spôsobu obhajoby ako aj osobám zástupcov žalovaných, tak toto svedčí o „ úrovni“ žalobcu

ako aktívneho advokáta. Primeranosťou a vhodnosťou týchto vyjadrení sa bude zaoberať Slovenská advokátska komora.

Vzhľadom k vyššie uvedenému žalovaný v 2. rade navrhol, aby odvolací súd rozsudok Okresného súdu Košice I, č.k. 12C 68/2013-307, zo dňa 27.01.2017, ako vecne správny potvrdil.

4. Podaním zo dňa 9. 5.2017 ešte aj s prílohami iných rozsudkov iných súdov Slovenskej republiky žalobca (č.l. 348-350) sa vyjadril následne s tým, že neuznáva namietanú pasívnu legitimitáciu, resp. jej nedostatok Generálnej prokuratúry SR a ďalej opakuje svoje vyjadrenia zo spisu z celého konania, keď neuviedol žiadnu novú skutočnosť. Následne sa vyjadrila aj Generálna prokuratúra Slovenskej republiky nasledovne:

Rovnako aj žalovaný v 3.rade poukazuje predovšetkým na nedostatok pasívnej vecnej legitimitácie v konaní. Mali za to, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že v danej veci nie je splnený základný zákonný predpoklad úspešného uplatnenia práva na ochranu osobnosti, keďže v predmetnom konaní Slovenská republika nemôže byť žalovanou stranou, nakoľko nie je nositeľom povinnosti vyplývajúcej zo žalobcom tvrdeného protiprávneho konania neoprávnene zasahujúceho do jeho osobnostných práv. Z uvedených dôvodov považovali záver súdu prvej inštancie, že Slovenská republika nemôže byť pasívne legitimovaná v konaní o ochranu osobnosti za správny a zákonný.

Vzhľadom k tomu navrhli odvolaciemu súdu, aby rozsudok potvrdil ako vecne správny.

5. Odvolací súd preskúmal vec v zmysle ust. § 380 ods.1 CSP v spojení s § 470 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v celej časti (výroky I., II.) ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods.1 CSP, pričom v náväznosti na § 387 ods.2 CSP, odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na vecne správne a vyčerpávajúce odôvodnenie súdu prvej inštancie, s ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje.

6. Rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým žalobu zamietol je presvedčivý a tým zákonný.

7. Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, vec po právnej stránke správne posúdil a v konečnom dôsledku aj správne vo veci rozhodol.

8. Obdobne ako na hlavnom pojednávaní konanom v predmetnej veci dňa 14.04.2016, dávame do pozornosti rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci LAVRECHOV proti Českej republike z 20.06.2013, v zmysle ktorého skutočnosť, že bol sťažovateľ oslobodený spod obžaloby, samo o sebe neznamena, že trestné stíhanie bolo od začiatku nezákonné alebo inak vadné.

Rovnako poukazuje odvolací súd na Nález ÚS SR sp.zn. II ÚS 163/2013-50 zo dňa 13.11.2013 - „Skutočnosť, že vydaním uznesenia o vznesení obvinenia dochádza k posunu v rámci procesných štádií TK, do štádia, v ktorom sa TK vedie už pre vyšší stupeň pravdepodobnosti, že prešetrovaný skutok spáchala konkrétna osoba, v tomto uznesení označená, t.j. trestné konanie sa presúva do štádia zisťovania skutočností rozhodujúcich pre potvrdenie alebo pre vyvrátenie tohto trestného obvinenia, ktoré je tak vlastne predpokladom tohto šetrenia, tak vzhľadom na uvedené uznesenie o vznesení obvinenia, na vydanie ktoré ho boli v čase jeho vydania splnené všetky zákonné predpoklady a z tohto dôvodu nebolo zrušené ani v konaní o sťažnosti proti tomuto uzneseniu, nemožno bez ďalšieho považovať za nezákonné, resp. za odporujúce zákonu iba z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní určitého skutku konkrétnou osobou sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila“.

V prejednávanej veci súd prvého stupňa založil zodpovednosť žalovanej za škodu na základe vydania rozhodnutia o vznesení obvinenia a zamietnutia sťažnosti podanej proti tomuto uzneseniu bez toho, aby sa náležite zaoberal skutočnosťou, či existoval vzťah príčinnej súvislosti medzi porušením povinnosti žalovanej a vzniknutou škodou. Súd pri rozhodovaní neprihliadol na okolnosť, že sa skutkový dej uvedený v obžalobe stal, že sa žalobca do uvedenej situácie dostal sčasti aj vlastným pričinením, keďže identickým konaním sa dopustil prinajmenšom porušenia služobnej povinnosti, čomu nasvedčuje aj vyjadrenie žalobcu na hlavnom pojednávaní konanom dňa 14.04.2016 v otázke vrátenia neoprávnene vyplateného príspevku na bývanie.

Keďže pre úspešné uplatnenie náhrady škody je potrebné súčasné (kumulatívne) splnenie všetkých zákonných podmienok - existencia nesprávneho úradného postupu, nezákonného rozhodnutia, vznik škody a príčinná súvislosť medzi vzniknutou škodou a namietaným nesprávnym úradným postupom a nezákonným rozhodnutím, a v tejto veci nie je splnená prvá podstatná a základná podmienka - existencia

nesprávneho úradného postupu a existencia nezákonného rozhodnutia, nie je daný v tejto veci už samotný prvotný právny základ.

9. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

10. Z cit. ust. vyplýva, že súd prvej inštancie je povinný v odôvodnení uviesť, ktoré skutočnosti (skutkové zistenia) boli dokazovaním, zhodnými tvrdeniami účastníkov alebo iným zák. predpísaným spôsobom - podľa jeho názoru - preukázané a ktoré nie, príp. tiež, ktoré z nich sú pre rozhodnutie veci bezvýznamné. Pri každej jednotlivej, preukázanej i nepreukázanej, skutočnosti (skutkovom zistení) musí stručne a jasne uviesť, ako k tomuto záveru dospel, teda z akých dôkazov - podľa jeho názoru - záver vyplýva, ako tieto dôkazy podľa § 191 - 194 CSP hodnotil, a to najmä vtedy, ak šlo o dôkazy protichodné, a prečo nevyhovel všetkým návrhom účastníkov na vykonanie dôkazov, pričom svoj výklad musí prispôbiť konkrétnym okolnostiam prejednávanej veci, najmä rozsahu dokazovania, zložitosti zisťovania skutkového stavu veci, množstvu návrhov účastníkov na vykonanie dôkazov a p. a uviesť ho tak, aby jeho závery o rozhodujúcich skutočnostiach (skutkových zisteniach) neboli pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov nepreskúmateľné. Jednotlivé preukázané skutočnosti (skutkové zistenia) je potrebné premietnuť do záverov o skutkovom stave veci (do tzv. skutkovej vety), ktorý stručne a výstižne vyjadruje skutkový stav veci (§ 215 CSP) a ktorý je rozhodujúci pre právne posúdenie. Posúdením veci po právnej stránke treba pritom rozumieť výklad o tom, z ktorých ust. zák. alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ust. podradil zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil, a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ust. vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá. Prakticky nepreskúmateľný je preto rozsudok, v ktorom nie sú vysvetlené prípadné rozpory medzi konkrétnymi dôkazmi, na základe ktorých sa to ktoré skutkové zistenie robí. Podľa ustálenej súdnej praxe rozhodnutie nie je preskúmateľné predovšetkým v prípade, že z jeho odôvodnenia nevyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej, resp. keď sú právne závery v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami alebo z nich v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia nevyplývajú.

11. Ústavný súd Slovenskej republiky opakovane judikoval, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces (konanie) podľa Čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (uverejnenej pod č.460/92 Zb., v znení neskorších ústavných zákonov), Čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (úst. zák. č. 23/91 Zb.) a Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (uverejneného oznámením č.209/92 Zb. a č.102/99 Z. z.) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Pre účastníka konania, v ktorom bolo vydané nepreskúmateľné rozhodnutie to znamená odňatie jeho možnosti konať pred súdom, lebo mu neumožňuje - ak s rozhodnutím nie je spokojný - efektívne využitie jeho procesného práva na napadnutie rozhodnutia súdu odvolaním (§ 355 CSP), t. j. aby mohol odvolanie odôvodniť z hľadiska § 365 ods. 1 CSP, lebo ak rozhodnutie neobsahuje žiadne dôvody, resp. obsahuje iba nedostatočné dôvody, v takom prípade strana sporu objektívne nemá ani možnosť posúdiť správnosť, resp. nesprávnosť rozhodnutia (postupu súdu) a teda ani sa kvalifikovane rozhodnúť, ktorým odvolacím dôvodom má odvolanie odôvodniť, aby bol v odvolacom konaní úspešný.

12. Napadnutý rozsudok zodpovedá požiadavkám vyplývajúcim z § 220 ods. 2 CSP a zásadám súdnej praxe a je preskúmateľný.

13. Odvolací súd k odvolacím námietkam poukazuje na dôležitú procesnú situáciu, keď žalobca pôvodne žalobou zo dňa 26.2.2013 žiadal niečo iné, o tejto žalobe bolo rozhodnuté a zmenu žaloby súd prvej inštancie tak ako aj odôvodnil svoj rozsudok, nepripustil čo je veľmi dôležité pre výsledok tohto sporu (uznesením č.k. 12C/68/2013-290 z 20.12.2016 súd konanie o žalobe na ochranu osobnosti zastavil).

14. Odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že Slovenská republika nemôže byť pasívne legitimovaná v tejto veci, pretože podľa zákona ako žalovaný v 3.rade mala vystupovať Generálna prokuratúra SR, a už len z tohto dôvodu bol správne žaloba zamietnutá, vonkoncom nezodpovedá za ochranu osobnosti, resp. za škodu žalovaných v 1.rade, t.j. Ministerstvo spravodlivosti SR. Je treba zdôrazniť, že ak orgán verejnej moci škodu mal spôsobiť, subjektom zodpovedným za škodu a pasívne vecne legitimovaným je štát, ale to platí všeobecne; v konkrétnostiach v špecifických právnych vzťahoch a v pôsobnosti iných zákonov, neplatí to ani vtedy, keď ide o špecifickú a konkretizovanú žalobu o ochranu osobnosti podľa § 11 a nasl. OZ a pôvodca zásahu do integrity fyzickej osoby je ex offio právnická osoba - orgán verejnej moci, lebo jeho konaním malo dôjsť k zásahu do osobnosti (ide o štátny orgán, ktorý vykonáva svoju verejnú moc).

15. Odvolací súd zdôrazňuje aj významnú procesnú okolnosť, že konanie pred súdom prvej inštancie ako aj konanie pred odvolacím súdom predstavuje spojené nádoby, vyjadruje kontinuitu oboch konaní a ak nie sú navrhnuté nové dôkazy a odvolací súd je presvedčený, že nemôže dôjsť k zvratu skutkovej a dôkaznej situácii v konaní o žalobe, v odvolacom konaní, potom nemožno rozhodnutie vo veci samej zmeniť, odvolací súd tento rozsudok preto potvrdil (porovnaj procesné rozhodnutia NS SR 7Cdo 37/2014 z 25.3.2014, 7Cdo 41/2017 z 22.11.2017, NS ČR sp.zn. 22Cdo 2223/2013 z 28.1.2014).

16. Odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny a o trovách odvolacieho konania rozhodol s poukazom na § 396 CSP, lebo žalovaním 1., 2., 3. nevznikli a žalobca nemal úspech v tomto štádiu konania.

17. Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté: 3 hlasy za (§ 393 ods.2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c)

dovolať v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.